

**OLIMPIADA ȘCOLARĂ DE GEOGRAFIE
ETAPA NAȚIONALĂ
25-30 aprilie 2024**

**PROBA TEORETICĂ SCRISĂ
CLASA a XI-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

Subiectul I

(20 puncte)

Citiți cu atenție afirmațiile de mai jos și scrieți pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect:

- Satele de tip "cuib" din regiunile mediteraneene sunt medii antropizate, a căror formă este condiționată de:

a. caracteristicile unui spațiu limitat;	b. degradarea terenurilor agricole;
c. scăderea fertilității solurilor;	d. schimbări ale factorilor de mediu;
- Peisajul determinat de artificializarea antropică a mediului, dominat de exploatarea de petrol și gaze naturale, de construcții și instalații, este specific:

a. pădurilor tropicale;	b. oazelor și văilor mari;	c. savanelor;	d. semideșerturilor;
-------------------------	----------------------------	---------------	----------------------
- Stejarul negru, arborele til și perseul indian sunt specifici mediului:

a. antropic;	b. deșertic;	c. mediteranean;	d. temperat;
--------------	--------------	------------------	--------------
- Procesul de "copiere" a tiparelor demografice specifice țărilor puternic dezvoltate economic de către țările în curs de dezvoltare sau subdezvoltate se numește:

a. identitate;	b. dezvoltare;	c. diversitate;	d. uniformizare;
----------------	----------------	-----------------	------------------
- Zone de conservare a diversității și integrității unor comunități biotice vegetale unicat, recunoscute internațional, sunt:

a. Parcurile naționale;	b. Rezervațiile biosferei;
c. Rezervațiile peisagistice;	d. Rezervațiile științifice;
- Tehnica de culegere a datelor de la distanță, cu rol deosebit în monitorizarea mediului, este:

a. analiza;	b. modelarea;	c. supravegherea;	d. teledetecția;
-------------	---------------	-------------------	------------------
- Interzicerea producției de CFC (clorofluorocarburi), utilizate pentru frigidere și butelii cu aerosoli, din cauza creșterii procentului de gaze cu efect de seră, a fost stabilită prin:

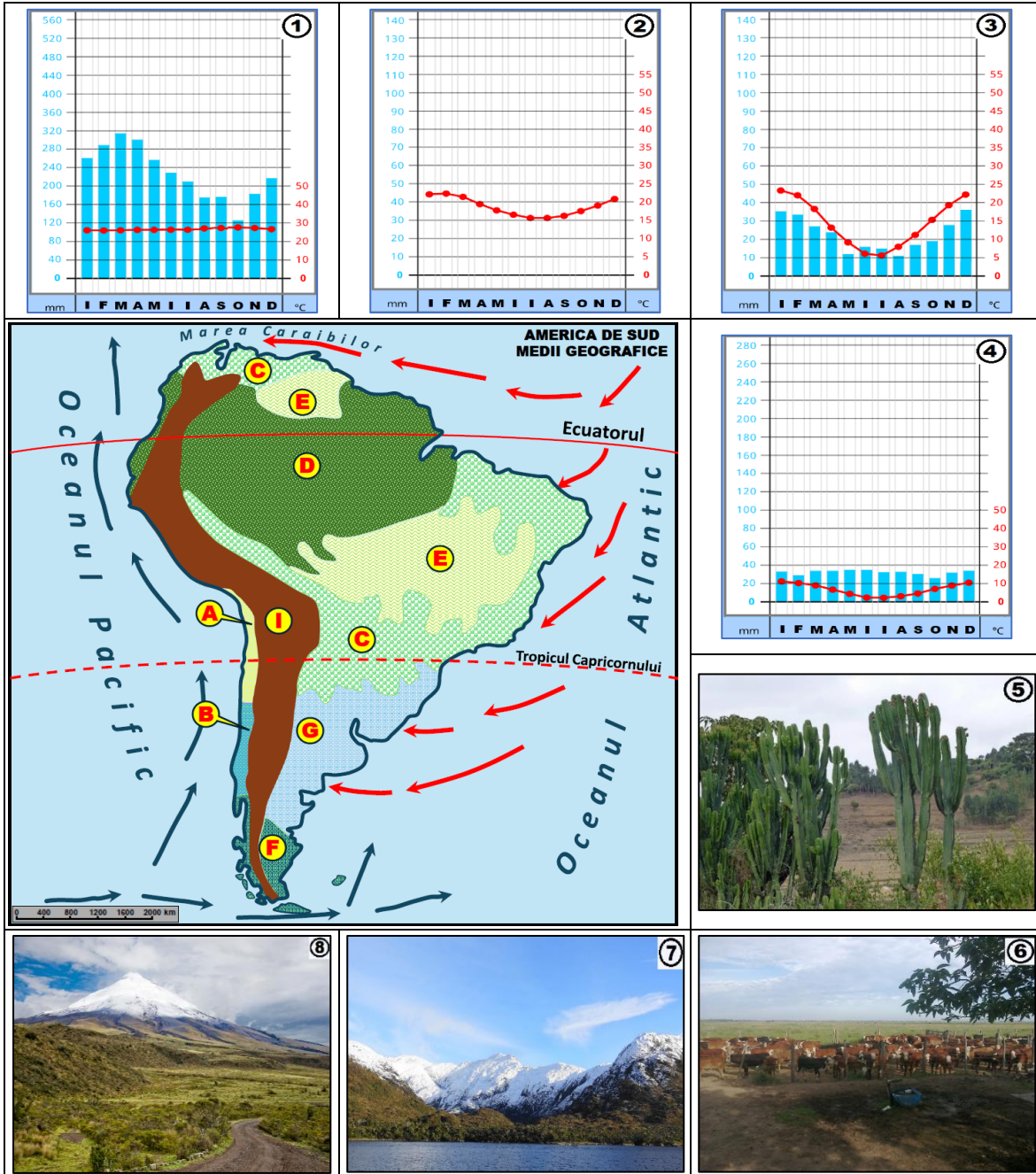
a. Protocolul de la Montreal;	b. Planul Marshall;
c. Clubul de la Roma;	d. Acordul Unic European;
- Plantele care au suferit adaptări cu specific evolutiv pe sezoane, se numesc:

a. hidrofite;	b. termofile;	c. tropofite;	d. xerofite
---------------	---------------	---------------	-------------
- Între bacteriile fixatoare de azot și plantele leguminoase, există o relație de:

a. comensalism;	b. concurență;	c. parazitism;	d. simbioză;
-----------------	----------------	----------------	--------------
- Parcul natural care protejează elemente de faună deosebite, precum ursul himalayan și ursul panda se numește:

a. Engadina;	b. Grand Canion;	c. Kruger;	d. Sagarmatha;
--------------	------------------	------------	----------------

Analizați harta, diagramele și imaginile de mai jos și scrieți, pe foaia de concurs, răspunsurile pentru următoarele cerințe :

1. precizați denumirea tipurilor de medii geografice marcate, pe hartă, cu litere de la **A** la **G**;
2. asociați diagramele climatice, notate cu cifre de la **1** la **4** și imaginile notate cu **7** și **8**, cu tipul de mediu specific fiecăreia;
3. precizați denumirea a două unități de relief cu extindere mare a tipului de mediu notat pe hartă cu litera **D**;
4. precizați o caracteristică a vegetației specifice etajului montan denumit *paramos* din mediul geografic notat cu litera **I**;
5. explicați sezonalitatea climatică a mediului geografic notat cu litera **C**;
6. pentru mediul geografic notat cu **E**, precizați:
  - a) denumirile regionale ale formațiunii vegetale situată la sud de Ecuator;
  - b) o deosebire între formațiunile vegetale identificate la **pct. a)** sub aspectul compoziției floristice sau al înălțimii;
  - c) denumirea formațiunii vegetale în cuprinsul căreia apar elementele floristice din imaginea notată cu cifra **5**;
  - d) două forme de presiune antropică asupra tipului de mediu;
7. pentru imaginea notată cu cifra **6**, precizați:

- litera cu care este notat pe hartă mediul geografic în care se practică intensiv activitatea agricolă ilustrată în imagine;
- denumirea formațiunii vegetale specifice mediului geografic în care se practică activitatea agricolă;
- o cauză care a facilitat înlocuirea formațiunii vegetale specifice tipului de mediu cu diverse culturi agricole.

Subiectul al III-lea

(10 puncte)

Termicitatea influențează procesele vitale ale tuturor organismelor animale și vegetale. Între valorile minime și maxime ale temperaturii, plantele sau animalele își adaptează etapele/fazele ciclurilor biotice.

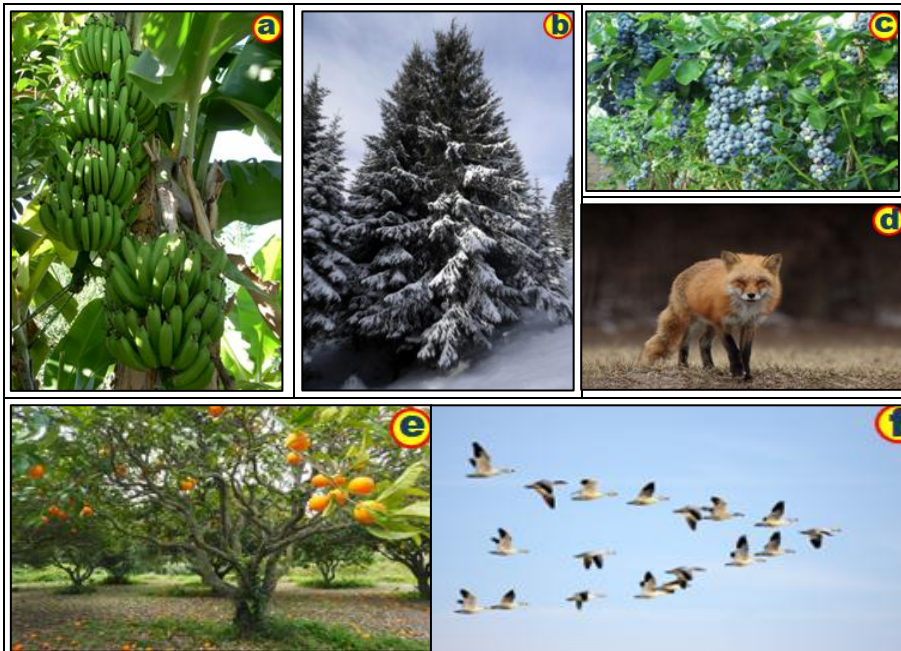
Analizați imaginile alăturate, notate cu litere de la a la f și precizați:

1. denumirea grupelor de organisme vegetale, după adaptarea lor la intervalele de temperatură, pentru imaginile notate cu literele a, b, c și e;

2. denumirea grupelor de organisme animale, după adaptarea lor la intervalele de temperatură, pentru imaginile notate cu literele d și f;

3. o caracteristică a organismelor animale, din imaginile notate cu literele d și f, care facilitează adaptarea la variațiile de temperatură;

4. două modalități de adaptare a organismelor animale, din imaginile notate cu literele d și f, la variațiile de temperatură.

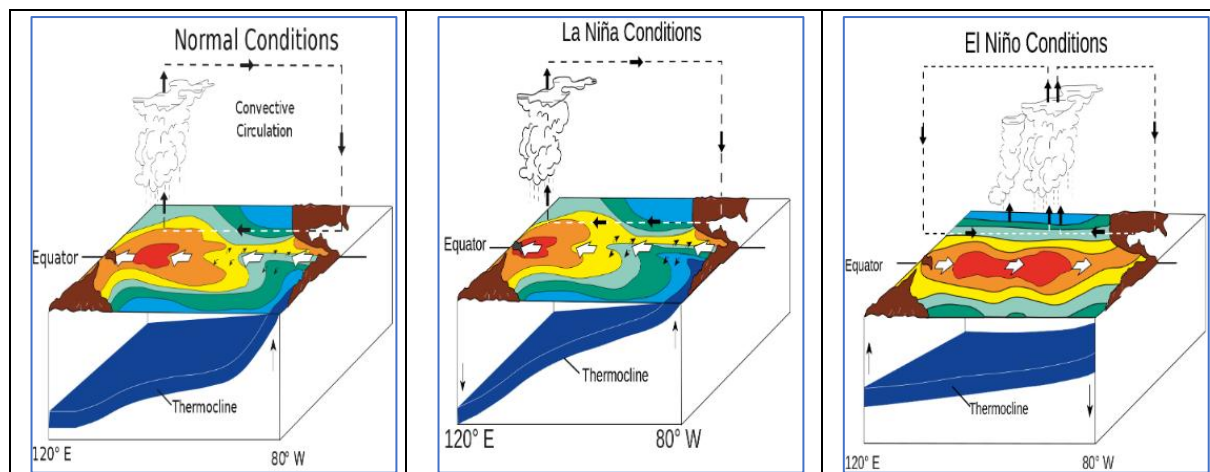
Subiectul al IV-lea

(14 puncte)

Citiți, cu atenție, următorul text:

Debutul fenomenului El Niño 2023-2024 a fost declarat, pe data de 4 iulie 2023, de către Organizația Mondială de Meteorologie (OMM) și se estimează că cele mai semnificative efecte meteorologice vor avea loc în perioada noiembrie 2023 – aprilie 2024. Caracteristicile acestora vor fi specifice în funcție de fiecare teritoriu afectat, în cadrul căruia sunt așteptate fenomene climatice și hidrologice extreme.

Aceste fenomene au afectat deja activitățile economice, generând penurie și creșterea prețurilor la alimente și, prin urmare, o creștere a insecurității alimentare a celor mai vulnerabile categorii de populații.

https://es.wikipedia.org/wiki/Evento_de_El_Ni%C3%B1o_de_2023-2024

Analizați informațiile din text și diagramele mai de mai sus și scrieți, pe foaia de concurs:

1. evoluția și modul de manifestare al fenomenului El Niño;
2. un hazard climatic și un hazard hidrologic determinate de fenomenul El Niño;
3. câte un areal de manifestare pentru fiecare tip de hazard precizat la punctul 2;
4. intervalul de timp în care se produce fenomenul El Niño;
5. două activități economice afectate de fenomenul El Niño ce conduc la creșterea insecurității alimentare;
6. evoluția și modul de manifestare al fenomenului La Niña;
7. un hazard climatic indus de fenomenul La Niña și un areal de manifestare.

Subiectul al V-lea

17 puncte

Citiți cu atenție informațiile de mai jos:

A. Dezvoltarea este un proces de creștere și amplificare, însoțit de transformări calitative ale societății. Procesul de creștere și amplificare este determinat de *populație*, care, prin activități specifice, provoacă transformări cantitative și calitative în starea economico-socială, științifică și tehnică.

Prin urmare, *resursele umane* se referă la *numărul și posibilitățile fizice și mentale ale oamenilor, de pe Glob sau de pe un teritoriu*, care pot fi utilizate pentru desfășurarea activităților economice, sociale, politice, științifice și tehnice. *(manual Geografie clasa a XI-a, Editura Economică)*

B. Indicele Dezvoltării Umane este un indicator statistic compozit, standardizat pe intervalul 0-1, constituit în cadrul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) începând cu anul 1990. Valorile acestui indice sunt împărțite în 4 categorii (clase)- dezvoltare umană scăzută (sub 0.550), dezvoltare umană medie (0.550-0.699), dezvoltare umană înaltă (0.700-0.799) și dezvoltare umană foarte înaltă (peste 0.800). *(Ioan Mărginean, Evoluții recente privind valoarea Indicelui Dezvoltării umane...<https://www.revistacalitateavietii.ro/2019/CV-1-2019/05.pdf>)*

În tabelul de mai jos sunt redată valorile IDU pentru 4 state (Afganistan, China, Elveția, India), câte un stat pentru fiecare categorie (clasă), notate aleatoriu de la A la D.

<https://reliefweb.int/report/world/human-development-report-20212022-uncertain-times-unsettled-lives-shaping-our-future-transforming-world>)

Human Development Index trends, 1990–2021

	1990	2000	2010	2015	2018	2019	2020	2021
Very High Human Development								
A	0.851	0.887	0.942	0.954	0.959	0.962	0.956	0.962
High Human Development								
B	0.484	0.584	0.691	0.733	0.755	0.762	0.764	0.768
Medium Human Development								
C	0.434	0.491	0.575	0.629	0.645	0.645	0.642	0.633
Low Human Development								
D	0.273	0.335	0.448	0.478	0.483	0.488	0.483	0.478

Analizați tabelul și informațiile din texte și scrieți pe foaia de concurs, răspunsul la următoarele cerințe:

1. comparați resursa umană (populația activă) din țările dezvoltate și țările în dezvoltare, din punct de vedere al structurii socio-economice/profesională (sectoarelor de activitate specifice structurii socio-economice);
2. precizați componentele/dimensiunile indicelui dezvoltării umane;
3. prezentați câte un indicator reprezentativ pentru fiecare componentă/dimensiune a indicelui dezvoltării umane;
4. realizați asocierea între literele corespunzătoare celor 4 categorii (clase) din tabel și statele care au înregistrat valorile indicelui dezvoltării umane în perioada 1990-2021;
5. precizați numele statului care a înregistrat o tendință pozitivă continuă în perioada 1990-2021.